

Başvuru Numarası : 2021/1080
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.11.2021/4
Karar Numarası : 2021/296
Başvuran : ...

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın çalıştığı hastanede uygulanan nöbet usulünün ayrımcı muamele teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, ... Üniversitesi Hastanesi acil servisinde uzman doktor olarak beş yıldır çalıştığını, acil tıp uzmanı beş öğretim üyesinin yalnızca icap nöbeti tutmalarına rağmen aktif nöbet tutmuş gibi ek ödeme aldıklarını, söz konusu acil tıp uzmanlarının nöbet tutmalarına engel bir durum olmadığını, kendisi aktif nöbet tutarken söz konusu acil tıp uzmanların aktif nöbet tutmayarak ek ödeme almalarının ayrımcı muamele teşkil ettiğini, 20.02.2019 tarihinde yapılan nöbet listelerinin ilgili mevzuata aykırı olması sebebiyle dava açtığını, davanın lehine sonuçlandığını, çalıştığı kurum tarafından istinaf kanun yoluna gidildiğini, mahkeme kararının çalıştığı kurum tarafından uygulanmadığını, bu durumu Kamu Denetçiliği Kurumuna (KDK) şikayet ettiğini, KDK tarafından mahkeme kararının uygulanması yönünde tavsiye kararı verildiğini, fakat çalıştığı Kurumun tavsiye kararına uymadığını iddia etmekte; maruz kaldığını ileri sürdüğü ayrımcılığın ortadan kaldırılmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kanunu'nun "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: "(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır." şeklinde hükme bağlanmıştır.

4. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; "(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (g) ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek"; (...) (i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

5. Mezkur Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinde: "(1) Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (9) İşleme konulamayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesine göre: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev

alanına girip girmediği, b) Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, c) Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla, sebepleri, konusu ve taraflarının aynı olup olmadığı, ç) Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı, d) Kuruma başvurmadan önce Kanuna aykırı olduğu iddia edilen uygulamanın düzeltilmesinin ilgili taraftan talep edilip edilmediği, e) Belli bir konuyu içerip içermediği, f) Başvuruda bulunması gereken bilgilerin yer alıp almadığı yönlerinden incelenir. (2) Başvurucusu birden fazla olan başvurularda, incelenebilirlik koşulları her başvuru yönünden ayrı ele alınır.”

7. Mezkur Yönetmelik’in 49’uncu maddesinin 6’ncı fıkrasına göre: “Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

8. Mezkur Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmez kararı” kenar başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

11. 6701 sayılı Kanun’da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Bu çerçevede, anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunan haller, Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 67’nci maddesinin 1’nci fıkrasında başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, bu çerçevede başvuru konusunu oluşturan iddiaların ayrımcılık temellerinden hangisine dayalı olarak gerçekleştiği veya herhangi bir ayrımcılık temeline dayanıp dayanmadığı başvuruda incelenecek hususlar arasında yer almaktadır.

13. Başvuranın, çalıştığı hastanede bulunan beş acil tıp uzmanının icap nöbeti tutarak aktif nöbet tutmamasına karşın ek ödeme almasının ayrımcı muamele teşkil ettiği iddiasını içeren başvurusu, 6701 sayılı Kanun’un 3’ünü maddesinde yer alan ve “cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş” şeklinde sıralanan ayrımcılık temellerinden herhangi birine dayanmamaktadır. Yapılan ön incelemede de başvuranın iddiaları söz konusu temellerle ilişkilendirilememiştir.

14. Bu çerçevede, başvurunun 6701 sayılı Kanun’un 1’inci, 3’üncü ve 9’uncu maddeleri ile Kanun’un Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 48’inci, 49’uncu ve 67’nci maddeleri kapsamında inceleme koşullarını taşımadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 24.11.2021 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi